

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolós szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A betegsegélyzőpénztár és az orvosok.

— Második közlemény. —

Megigértém e lap hasábjain, hogy még visszatérek e kérdésre, hát sietek vele megelőzendő karunk állásfoglalását, melynek e napokban kell megtörténnie.

Foglalkozni akarok vele sine ira, hiszen a központi megállapodás fölötti megbotránkozásomra jókat aludtam, tehát higgadt már haragom.

Abban történt megállapodás a munkáspénztár központi igazgatósága és az országos orvosszövetség igazgató tanácsa között, hogy a pénztár tagjainak orvosi ellátásáért tagonként, családonként 1 évre 3 korona lesz az orvosi honorárium és 600 tagnál többet egy orvosra nem biznak. Amily helyes az utóbbi a 600 tagu megszorítás, oly hallatlan abszurdum a 3 koronás honorárium, sőt amaz által csak fokozott.

Aki ismeri az életet, gyakorlatban nőt fel, tudni fogja, hogy éppen a munkás osztálynál, mely sajnos, ma még nehéz viszonyok között, rossz lakás, helytelen és hiányos táplálkozás és sok más nélkülözések között nehéz munkával keresi meg mindennapi kenyerét, aránylag több a betegedés, mint minden más osztálynál.

Tudni fogja anélkül, hogy ezt kárhozná, hogy a munkásnak lévén legtöbb oka féltetni egészségét — mint megelőzésének fő kellékét, kivált ha költség nélkül teheti, a legcsekélyebb rosszullet vagy gyengélkedésével is felkeresi orvosát — jól teszi.

De tudnunk kell azt is, hogy kivált ma már sokan fognak akadni, akik e jogot munkaadóik megkárosítására — munka szüntetésre — is kihasználhatják: betegséget szimulálva. Ezek pedig tiszszerte több dolgot adnak az orvosnak a tényleges betegnél, mert a lelkiösmeretes orvosnak szigoruan kell distingválni, nehogy egyszer is tévedjen ily esetben. Már mostan 600 családnál a legminimálisabb átlagos 5 százalékos betegedési arányt alapul véve, naponta 30 betegre föltétlenül számíthat a pénztári orvos és ha ennek kétharmadát bejáró ombuláns betegnek veszem is, egyharmadot, 10 beteget lakásán kell naponta meglátogatnia.

E munkára tekintettel a nagy távolságokra és a különböző napszakokra váró megteendőkre, okvetlenül kocsit kell az illető orvosnak igénybe vennie, még pedig 10 betegnek lelkiösmeretes ellátására legalább 2 óra naponta. Ez — magam is ennyire veszem igénybe — még ha számozatlan kocsit használ is, havi

minimális 70 korona a mai drágaságnál — vagyis évi 840 korona kiadás. A 600 tagért kapna 3 koronájával 1800 koronát, maradna honoráriumként 960 korona. Vagyis 2 korona 65 fillér naponta.

Ezért a 2 korona 65 fillérért lásson hát el az orvos naponta minimális 30 beteget?

Vagyis egy-egy beteg látogatásáért valamivel 10 fillérnél is kevesebbet kap. Mit szólna például egy hordár, ha csak a szomszédba küldenék is és 10 fillérrel honorálnák. Arcunkba vágná.

Lássuk most az érem másik oldalát.

A pénztár tagjaitól fizetésük 3 százalékat vonja le betegsegélyzős címén, mert végeredményében az teljesen mellékes, hogy felét a munkás, felét a munkaadó fizeti, hiszen a számító iparos vagy kereskedő csak betudja azt illetménynek. Már most a cenzus 2400 koronában van megállapítva — tehát a 2 koronás napszamos 300 munkanapot számítva is, már 600 korona után $3 \times 6 = 18$ koronát fizet be e címen és fokozatosan a 2400 koronás alkalmazottakig $3 \times 24 = 72$ koronáig emelkedik e tagjáruléka. Az átlagnak tehát valahol a két véglet között kell lennie és ha azt 25—30 koronára teszem, azt hiszem nem nagyon tévedek, de vegyük csak szerényen 24

Megállás.

— A „Debrecen“ jogesitott fordítása. —

Irtá: Lee Languier.

Venafülbörgés hallatszott az éjszakában és Mme Sarcellys szép kezeivel elkarva a lámpa fényét, bucsut vett fölünk és nemsokára eltűnt a lépcsőkanyarulatnál.

A férje és én a lefekvés előtt egyideig még a kertben maradtunk.

M. de Sarcellys hátradólt a nádszékében, mögötte egy hatalmas tölgy, ágai között a teli hold clyen volt, mint valami óriási ezüst fészék. Mielőtt belekezdett elbeszélésébe, sokáig nézte felcsége ablakát.

A könnyű függöny mögött egy árny mozgott és a lámpa fénye könnyedén rezgett a menyozeten. Lassanként ez a fény is elhalványult, halk szellő borzongatta meg a repkényt, messziről valami esendes víz csobogása hallatszott.

— Kedves költöm — kezdé M. de Sarcellys, aki mindig így hívott engem — ma volt életem egyik legfontosabb napjának az évfordulója. Ezen a napon dőlt el a sorsom végképen.

Husz év előtt, reggeli hat órakor a kedvesemmel a gyorsvonaton ültem, amely itt a szomszéd állomáson megállott.

A kedvesem elképzelhetetlenül megesalt, pedig én imádtam őt.

Három évig türtem a hazugságait, különös történeteket, szeszélyeit, az anyját, egy vén kártyavető boszorkányt, egy altisztet, aki nevelte és akinek joga volt őt ölegetni, száját csókolni, mielőtt visszatért a kaszárnyába.

Mindent eltűrtem és noha gyávaságom miatt undorodtam önmagamtól, mégsem volt erőm szakítani vele.

Ama bizonyos év őszén utazni akart velem.

Hallott valamit a Boromé-szigetéről és ott akart tölteni egy hónapot.

Azonnal beleegyeztem; boldog voltam, hogy megszabadulok Páristól, a kedvesem barátjától, hogy egy ideig nem kell elszenvednem kicsapongásait, szeszélyeit.

Azonban alig hagytuk el a pályaudvart, máris kiállhatatlanabb volt, mint valaha. Szemrehányásokat tett, amiért az anyját nem hívtam meg, durcás volt és visszautasította az ebédet.

Egész éjjel nem tudtam aludni. Egyik cigarettát a másik után szívtam el a folyosón, mert a kedvesem pihenni akart és a reggeli szürkületig álltam ott.

Hajnál felé tementem, hogy egy kissé rendbeszedjem az öltözékemet. — A kocsiban

zárt és rossz levegő volt, a kedvesem összeráncolt homlokkal aludt; szája szögletéből egy kevés nyál folyt le; a keze a kényelmetlen helyzet miatt vörösen és dagadtan csüngött alá.

Sokáig elnéztem. Ez hát az a nő, akitől én annyit szenvedést és kínzást türtem el!

Ismét kimentem és kinyitottam az utitáskámat. Eközben a vonat megállott. A kalauz tíz pernyi várakozási időt jelzett.

Az ajtóba álltam. Velem szemközt, az ut mentén csinos kis ház állott, amelynek nyitott ablakát körülfonta a repkény és borostyán.

Az ablaknál egy fiatal leány fésülködött a tükör előtt. Pongyolában volt és én tisztán láthattam nyulánk alakját, gömbölyű karjait, gyermekded, szép fejét.

Az ablakpárkányon nagy csokor rózsák feküdt. Az egész kép oly kedves és megnyugtató volt, hogy örökké elnéztem volna nyugodtan, boldogan.

Nem tudom, hogyan történt, de hirtelen fogtam az utitáskámat és anélkül, hogy alvó ellenségemre egy pillantást vettettem volna, kiszálltam.

A vonat tovább ment... Utána néztem egy pillanatra. Nemsokára eltűnt a kanyarulatnál, még egy utolsó fütty és mindennek vége volt...

A kamara közgyűlése.

A közgyűlés tárgyal.

— február 12.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni kereskedelmi és iparkamara 20-án, esütörtökön rendes közgyűlést tart, melyen Debrecen iparát és kereskedelmét különösen érdeklő ügyek kerülnek napirendre, sok más országos jelentőségű tárgyak mellett. A napirend főbb pontjai a következők:

Elnöki előterjesztések.

Titkári jelentés az ügyforgalomról.

Miniszteri elintézkések a kamara felterjesztéseire. Törvénytervezetek közlése a kamarákkal. A kamarák és illetékvégrehajtások. Vasuti ügyek elintézése.

Államsegélyes ügyek. Miniszteri elintézkések. Ujabb kérelmek.

A kamarai háztartás és nyugdíjalap 1907. évi zárszámadásai.

Szakoktatás, ösztöndíjak. A debreceni ipari szakiskola ügye. Női keresk. tanfolyam Munkácson. Nappali tanoncoktatás Nagy-Károlyban. Ösztöndíjas ügyek. A debreceni iparostovábbképző-tanfolyam. Technológiai iparmúzeum tanfolyamai.

Kiállítási ügyek. Az országos kiállítási központ megalakulása. Iparművészeti kiállítás Debrecenben. Gazdasági és ipari kiállítás Kisvárdán.

Kérelmek kamarai segély iránt: A debreceni felső kereskedelmi iskola kérelme. Szatmárnémeti kézügyesítő tanfolyam kérelme. A jászberényi iparos tanoncotthon kérelme. A debreceni iparos továbbképző tanfolyam kérelme jutalmak iránt.

A lisszaboni királydráma.

Amália királyné panaszkodik.

Az új király kijelentésel.

— február 13.

(Saját tudósítónktól.) A királyi és a trónörökös holttestének átszállítása a Pantheonba nagy ünnepséggel tegnap délután 3 órakor kezdődött az egész kormány jelenlétében. A székesegyházban a lisszaboni patriarka végezte az egyházi szertartást. A koporsókat azután a Pantheonba vitték, ahol a patriarka az elhunytakat feloldotta véteik alól. A holttestek átadásáról jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet a koporsók kulcsaival az országos levéltárban fog elhelyezni. — Franco, volt miniszterelnök tegnap Marseillebe érkezett, honnan három rendőrtisztviselő kíséretében tovább utazott Génúába Du Ferreira név alatt.

Amália királyné tegnap egy újságírónak sirva panaszkolta, hogy a merénylők legnagyobb részét mindeztől nem tudták elfogni. A királyné azután a következőket mondotta:

— Amint köpönyegemet a trónörökösre borítottam, hogy megvédjem a veszedelem ellen, észrevettem, hogy egy ember rám fogja fegyverét. Mellettem a kócsi párnái közt holtan feküdt férjem és én elhatároztam, hogy legalább fiamat mentem meg, ha mindjárt az életem árán is. E pillanatban a gyilkos összeesett. Ezek után az én kötelességem egészen világos. Egyedül Manuel fiamnak élek, aki jóformán még gyermek, s részről anyja tanácsára és segítségére. Én tőlem sohasem fog egyebet tanulni, mint a hazája szeretetét, népe iránt való kötelességeit és a törvények tisztelgését tartását. — Biztosra veszem, hogy őt mindenki szeretni fogja.

Manuel király komoly, szorgalmas, minden jóra kész és teljes erővel azon van, hogy felelősségteljes kötelességének már

most minél tökéletesebben megfeleljen. Ma például teljes két órán át tanácskozott a miniszterelnökkel.

Két apróságot említek csak fel, ami nagyon jellemzi őt. Többek között így szólt a miniszterelnökhez:

— Azt mondta ön, hogy az embereket bársonykefnyűbe bujtatott vaskézzel kell kormányozni. Én azonban azt hiszem, hogy addig, ameddig lehet, a kéznek is oly puhának kell lennie, mint a bársonynak. A tengerészkatonák, akiket 1906-ban száműztek, minden veszedelem nélkül visszahívhatók.

Ha valaki oly fiatalon került a trónra, mint én, annak első kötelessége a megbecsülés. A mi feladatunk másrészt abban kulminál, hogy a pártok közt egyetértést teremtsünk. Kész vagyok az ön tanácsait követni, ha azok népem jogos kívánságainak teljesítésére irányulnak. Ha kormányom népszerűtlenné válik, akkor nekem is lehetlenné vált, hogy népem körében nyilvánosan megjelenhessek.

Lisszabonból jelenti a Frankfurter Zeitung tudósítója, hogy a caxari várfogságból tegnap szabadon bocsátottak 100 politikai foglyot. Mikor a lisszaboni vasútállomásra érkeztek, nagy tömeg várta őket s e kiáltással üdvözölte: Éljen a szabadság! A sajtócéenzura megszűnt, csak a külföldre szóló táviratokat cenzurázzák. Lisszabonból jelenti a Frankfurter Zeitungnak, hogy tegnap éjszaka titokban eltették azt a két merénylőt, akiket a királygyilkosság után a rendőrök agyonlőtek és az ártatlanul agyonlőtt Dacostát is.

Páris, február 12. Az „Echo de Paris” azt állítja, hogy Franco nem önként szökött meg Lisszabonból, hanem az új kormány vette rá, hogy az országot elhagyja. Francot tulajdonképpen száműzésbe küldték. — Udvariassan ugyan, de épp olyan nyomatékkal hívták fel arra, hogy az országot elhagyja.

Berlin, február 12. Lisszabonból jelenti: Manuel király és anyja legközelebb több havi tartózkodásra Mátrába utaznak. A regenerátorok pártja elhatározta, hogy a kormányt a választásokon minden tőle telhető támogatásban részesíti. Február 20-án hírszerint összeül a kortez, hogy a király az alkotmányra az esküt letehesse. A király határozott kívánságára a kortezt a nép, nem pedig a kormány bizalmi embereiből fogják megalakítani.

A Csarnok szombati estélye.

Fővárosi művészek Debrecenben.

Fényes estély.

— február 13.

(Saját tudósítónktól.) Szokatlan fényesnek és nagy érdeklődést keltőnek ígérkezik a Kereskedelmi Csarnok legközelebbi estélye, melyet szombaton, a hó 15-én tartanak meg. Az egymást keresztező táviratok tömkelegéből, tervezések és ellentervezések kelő és muló kísérleteiből végre most már kiemelkedik a maga valóságában az estély, programja elén a művészvilág két nagy nevével, Góth Sándoréval és Góthné Kertész Ellával.

A Vigszínház műsorát sikerült akként fixírozni, hogy e színház nagynevű szimpatikus művészei erre az estére debreceni podiomokra tehetik át művészi játékukat s egy őket megismerő hálás új közönség tapsait fogadhatják.

Nagyszerű a műsor, mellyel a sikert már előre biztosítják maguknak. Góth Sándor egy monológot ad elő, melyet a „monológ”-

ról Góthné Kertész Ella irt. Majd Góthné mondja el az ő válogatott kedves hangverseny-apróságait.

Bevezetésül Bernstein szenzációs darabjának, a Baccaratnak középső felvonásából játszik el nagy jelenetüket. És a közönség lelkes tapsa, ragyogó arca bizonyára kialsal még egyebet is a két kedves művész gazdag mű-orából.

Mellettük Zsigmondy Annát és Ligeti Vilmost, szintársulatunk két ügyes és kedves tagját kérte fel a rendezőség közreműködésére s dalaikat Mártonfalvy mester fogja kísérni zongorán.

Leleplezett áldetektív.

Kézrekerített szélhámos.

El is toloncolták.

— február 13.

(Saját tudósítónktól.) Jó fogást csinált a debreceni rendőrség akkor, amikor egy szélhámos fiatal embert letartóztatott. A fiatal ember több kisebb nagyobb szélhámoskodást követett el s mindenütt detektívnek, titkos rendőrnek adta ki magát. Sikerült is egy sereg embert beugraszítani, akik lépementek, elhitték valótlan állításait s jól tartották étel-itallal. Sőt apró pénzzel, kis dohányra valóval is ellátták.

Az eset részleteiről tudósítónk a következőkben számol be.

Mikor Debrecenben a múlt év folyamán a csendőrkerület felállításával a csendőriskolát is megalapították, országsszerte felhívták a kiszolgált katonákat, hogy minél tömegesebben lépjenek a csendőrség kötelékébe.

Boér Fülöp soborsini lakos, kiszolgált katona is tudomást szerzett e felhívásról s azonnal jelentkezett, hogy ő hajlandó csendőrnek felcsapni. Az ottani csendőrség alkalmazásnak is találta s jelentkezésekor azonnal Debrecenbe küldte.

Itt beosztották a csendőr ujoncot a kiképző iskolába. Az ujoncok laktanyája és az iskola is az Ispetály laposi Gilányi-féle laktanyában nyert elhelyezést. Itt lakott az új csendőr, Boér Fülöp is.

A csendőri cím azonban úgy látszik nem nagyon tetszett a fiatal embernek. Nem szerette a kakastollas csakóju egyenruhát sem, hanem inkább a civil ruhához ragaszkodott. És amikor csak tehetett, ledobta az egyenruhát s azzal polgári ruháját öltötte magára.

Tette pedig ezt különös szeretettel esténként, az éj beálltával. És ekkor így polgári ruhásan elhagyta a laktanyát s megindult szélhámoskodó körutjára. Rendre vette hát a kisebb koreszmákat, lebujokat s megkereste azok tulajdonosait.

— Boér Fülöp titkos rendőr vagyok, — mutatkozott be mindenütt s elmondta, hogy a napokban lépett a debreceni rendőrség kötelékébe s megbízást kapott arra, hogy a koreszmákat állandóan szemmel tartsa.

S aztán beszélgetés közben elmondta, hogy hajlandó szemet hunyni, ha egy kis hasznót húzhat elnézéséért. Több helyen el is hitték meséjét s jól tartották a szélhámos fiatal embert itallal-étellel. Itt-ott még pénzt is adtak neki, elhíve minden szavát. Valaki azonban nem hagyta magát megszarolni s feljelentette Boért a rendőrségen.

A rendőrség megtudva a dolgot, azonnal jelentette az esetet a próbacsendőr felettes hatóságának, aki őt azonnal elmozdította a csendőrség kötelékéből. A rendőrség pedig kiiltotta a városból s tegnap este el is toloncolták innen.

BUTOR-

KIALLITÁST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédő, szalon hálószoza és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában **Széchenyi-utca 19. szám.**

koronára. Ennek a 24 karonás átlagos tagdíj járuléknak az orvosi díjként felajánlott 3 korona a 8-ad része, vagyis valamivel több 12 százaléknál.

Összevetve ezt az adminisztrációra ujjonnan a tetemes ezrekre menő fizetésekkel megállapított összeggel és ezt megvalloim csak halomából tudom — alig fele az adminisztratív költségnek az, amit az orvosoknak szántak.

Azt kérdelem én már most: van-e józan elme, aki egy ily ugymond szociális humanitárius intézmény adminisztrációját még csak egyenrangú egyenértékűnek is ismerné el az orvosi működéssel, nem hogy még ennyire fölébe helyezné?

Nem-e kétségtelen és világos, ha csak nem hazug még neve is a betegsegélyezőnek, hogy az egész intézménynek alapja, célja a tagoknak betegség és baleset esetén való kielégítő, megbízható orvosi, egészségügyi ellátása.

Es orvosi ellátás-e az olyan, mikor 10 fillért kínálnak egy beteglátogatás, vizsgálat és rendelésért?

Akadnak-e, nem-e erre is vállalkozók karunkban nem tudom; de hogy a tagok az illetén orvosi ellátásban nem soká fognak megnyugodni, arra fejemet leteszem.

Mert ha szabadabbá teszik a vásárt és nem állapítják meg a maximális létszámot 600-ban, talán hamarabb akad vállalkozó, úgy okoskodva, hogy 2000 tagot is elvállal, miként a múltban és 6000 korona évente; de akkor ám még hamarabb bekövetkezik a krach, az általános elégtelenség a tagoknál, mely mindent elseper.

Igy is hatszáz tagnál azt kérdelem minden jó érzésű munkástól, mit szól ahhoz, hogy az általa befizetett 20–24 koronából az orvosának 3 koronát akarnak egy évi odaadó orvosi munkásságáért fizetni?

Mit várhat, mit követelhet ezért a 3 koronáért ettől az orvostól?

Kérdelem a magasabb cenzusi

kishivatalnok és egyéb intellectuális osztályba sorozható tagoktól: megelégednek, elfogadhatónak tartják a maguk, a családjuk orvosi gondozására az olyan orvost, aki erre 3, mond három koronáért vállalkozik? és igazságnak azt, hogy az általuk befizetett 40 usque 72 korona tagdíjból orvosuknak csak 3 korona jusson?

Nem beszéllek már én ma a szabad orvosi gyakorlatról, melyet a legbrutálisabb arculcsapás éri az ily állami kényszer alatt monopolizált gyógyítással, de beszélnem kell egészségügyünknek ily módon való megkárosításáról.

Avagy abban az illúzióban ringatja magát valaki, hogy mint pl. itt nálunk Debreczenben a város lakosság egyharmadának elvonása a szabad orvosi gyakorlat köréből nem fog minden téren közegészségügyünk mérhetlen kárára lenni?

Amint ez az illúzió hamar elillan, ha látni fogják miként huzódognak el ifjaink e pályáról, mely csak tövist terem, ha érezni fogják azoknak, kik beleestünk, benne vagyunk mélységes közönyét e kérdéssel szemben, melyet valljuk be, eddig nagy fáradsággal és odaadással mégis csak mi ápoltunk némileg; hamár mindezeknek szomorú consignáció kézenfekvők lesznek: akkor csak akkor kapkodnak majd fűhöz, fához, anketéznek, banketteznek majd nagyjaink, mert nálunk ez már így szokás és gondoskodnak majd valamelyes remédiúmról, csak hogy ennek a mulasztásnak, ennek bűnös felületességnek is mint sok másnak, a szegény szerencsétlen nemzet fizeti az árát — vérben, pénzben, életben.

Dr. Burger Péter.

Városháza és vármegye.

Jóváhagyott alapítvány. Debreczen város tudvalevőleg 40 ezer koronás alapítványt tett Thaly Kálmán orsz. képviselőnk

bizalmasan elmondta, hogy egy párisi ember, valami író, három hónapig lakott nála, az elmúlt nyáron.

Szükségtelen. Önnek elbeszéltem, hogyan ismerkedtem meg Évával, Mme Sarcellysvel. Kitalálta ugye bár, hogy 6 volt az a fiatal leány, akit a kis ház ablakánál öltözködni láttam.

Ő husz éves volt, én harminc; az atyja a kis falu orvosa.

Szeptemberben megvolt az esküvőnk: azután megvettem ezt a házat és azóta itt élünk.

Nagyon regényesnek találja? Gondolja meg, hogy rokonaim nem voltak, a kedvesem megfosztott barátaimtól is; olyan szabad voltam, mintha egy pusztai szigeten éltem volna.

Uj életet kezdtem, ez az egész. Egyszerű történet és mégis különös. Most pedig menjünk aludni...

Néhány lépést tettünk még a csöndes kertben. M. de Sarcellys egy szót sem szólt többé.

A hold lassan uszott az égen, mint egy ezüst labda, amelynek láthatatlan szálát mi tartjuk a kezeinkben.

nevére a létesítendő debreceni egyetem javára. A város az alapítványról szóló határozatot felterjesztette a belügyminiszterhez, aki a város ezen határozatát jóváhagyta, amiről leiratban küldött értesítést.

Vármegyei rendkívüli közgyűlés. E hó 28 án vármegyei rendkívüli közgyűlés lesz, melynek tárgysorozatát most állítja össze Kovács Gyula alispán.

A kis vasutból villamos. A városi világítási bizottság a kis vasutnak villamos vasutná való átalakítása ügyében legközelebbi ülésén fog tárgyalni. A tárgyalásokra bekérlik a tárgyalások előző aktáit.

Ankét az adóreform ügyében. Az adóreform ügyében a miniszteriumban legközelebbi ankét lesz. Az ankétára a tanács Csóka Sámuel tanácsnokot küldi fel.

Az öreg bruder kérelme. Morvay József 48-as agg honvéd folyamodványt intézett a tanácshoz, melytől 10 korona segélydíját 20 koronára felemelni kéri. A tanács bizonyára teljesíteni fogja a kérelmet.

Kertészeti termékek exportja. Darányi Ignác földművelésiügyi miniszter leiratot intézett Debreczen városhoz, amelyben annak a kimutatását rendeli el, hogy konyhakertészeti termékekből szállítanak-e és mennyit a külföldre a debreceni termelők. Debreczenből azonban konyhakertészeti növényekből semmiféle export nincs és így erről kimutatást nem is közölhetnek.

Villamos világítás a bérházakban. A városi tanács elhatározta hogy a két városi bérházban bevezeti a villamos világítást. A bevezetés költségei 7800 koronát tesznek ki.

Az utcaseprők folyamodása. A városi utcaseprők azért folyamodtak a városhoz, hogy bérüket emeljék fel.

Az ipartörvény megvitatása.

Az iparművészeti kiállítás elhalasztása.

Nemzeti vásár Budapesten.

— február 13.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap a kamara elnöki tanácsa és ipari szakosztálya tartottak üléseket Szabó Kálmán elnökletével. Az elnöki tanács a közgyűlési fontosabb tárgyakat készítette elő.

Az iparosztály tárgyalásának legkiemelkedőbb pontja az ipartörvény reform tervezetének első megvitatása volt. Bizottságot küldöttek ki, mely a kerület iparos érdeklőségének véleményét egybegyűjtse és összefoglalja. Hosszu tanácskozás folyt, hogyan volna lehetséges a viszonyok nehézségeivel küzdő debreceni cizmadia szövetkezet elősegítése. A kamara a szövetkezet érdekében lépéseket fog tenni.

Behatóan tárgyalta a szakosztály a tervezett iparművészeti kiállítás ügyét, melynél fölvetette azt, hogy helyes volna annak jövő tavaszra, husvétra halasztása. A végleges megállapodást az Iparművészeti Társulattal együttes, újabb tárgyalás hozza majd létre.

Támogatja a szakosztály az osztrák cukorka iparral szemben az új kiegyezésben hátrányos helyzetbe került magyar cukorka ipar sérelmeinek orvosására indult akciót. Részletes véleményt adott a magyar cukrász stb. ipari kongresszus határozatai tekintetében.

Támogatni kívánja a Magyar Védő-Egylet azon tervét, hogy évente ismétlődő nemzeti vásárt rendez Budapesten, magyar iparcikkek számára. A nemzeti vásár olyan lenne, mint például a híres lipcei Messe-k.

Számos ipari és iparjogi kérdésben adott a szakosztály véleményét megkereső hatóságoknak.

Egyedül maradtam az ismeretlen kis falu reggeli-csöndjében, csodálkozva, csaknem megdöbbenve saját merészségemen és azt hittem, hogy csak álomban hallok a villanyos jelzőkészülék csengését, amely úgy hangzott, mint valami porcellánharang.

Csak néhány perc múlva tudtam kibetűzni a koromos falevelek közül az állomás nevét.

Valami szolgálóféle elvezetet a legközelebbi kocsimába.

Miután rendbe szedtem magam valamennyire, nagy sétát tettem a mezőn.

Szabadnak és boldognak éreztem magam, mintha valami nagy betegségből gyógyultam volna ki. Egy percig sem gondoltam többé a kedvesemre, aki azóta bizonyára roskedvűen és ducásan ébredt fel a vasuti kocsiban.

Elég pénze volt ahhoz, hogy visszatérjen drága anyjához, az altiszthez, aki nevelte, akár az ördöghöz is mehetett, ha úgy tetszik — részemről nyugodt lehetett. Teli tudóval szívtam magamba az erdő illatát, amely sohasem volt még ilyen tiszta, néztem az eget, amely sohasem volt ilyen kék. Balsamos szellő lengett körül, ez a magányos séta kimondhatatlan gyönyörrel töltött el.

A kocsimában bejelentettem, hogy néhány napig itt maradok, mire a vendéglősné

Kamarazene-estély.

A brüsszeli vonósnégyes társaság
Debrecenben.

— február 13.

(Saját tudósítónktól.) A nemrég megalakult zenekedvelők köre a hangzatos felhívások helyett a tettek mezejére lép. Megalakulása után pár héttel már bebizonyította, hogy mily magas színvonalon óhajtja művelni a klasszikus zenét és hogy mily széles alapokon akar zeneéletet teremteni Debrecenben.

Az előjelekből, az érdeklődésből következtetve törekvéseit siker is koronázza. Kitűnően sikerült első hangversenye után most a második, e hó 16-án, vasárnap este tartandó estélye programján nem kisebb művészi szenzáció számba menő esemény áll, mint a brüsszeli vonósnégyes társaság szereplése.

A fényes kamarazene-estély meghívója a következőképp szól:

A Debreceni Zenekedvelők-köre 1908. évi február 16-án, vasárnap este 8 órákor, a debreceni zenede dísztermében kamarazene-estélyt rendez.

Előadó művészek: Marschalkó Rózsika urhölgy, dalénekesnő. A brüsszeli vonósnégyes társaság; tagjai Schörg Ferenc (I. hegedű), Daucher János (II. hegedű), Miry Pál (viola), Gaillard J. (celló).

A műsor a következő:

1. a) H. Wolf. Gesegnet sei. — b) Brahms. Schmied. — c) Strauss. Freundliche Vision. — d) Grieg. Im Kabne. — Énekli: Marschalkó Rózsika urhölgy.

2. Grieg. Vonósnégyes. Op. 27. G.-moll. — a) Un poco Andante. Allegro molto ed agitato. — b) Romance. Andantino. Allegro agitato. — c) Intermezzo. Allegro molto marcato. — d) Finale. Lento. Presto al Saltarello. — Előadja: a brüsszeli vonósnégyes.

1. a) Reynaldo Hahn. D'lune Prison. — b) Bizet. Pastorale. — c) Claude Debussy. Romance. — d) Claude Debussy. Mandoline. — Énekli: Marschalkó Rózsika urhölgy.

2. Beethoven. vonósnégyes. Op. 59. no 1. F-dur. — a) Allegro. — b) Allegretto vivace e sempre scherzando. — c) Adagio molto e mesto. — d) Theme russe. Allegro. — Előadja a brüsszeli vonósnégyes.

A zongorakíséretet Kladviko Vilmos ur látja el.

A következő hangverseny 1908. március első felében. — Közreműködnek a Svárdström nővérek és Tarnay Alajos.

Színház.

MŰSOR:

Csütörtök: Casanova operette. „C” bérlet. Péntek: Gretchen bohózat. — Bérletszünet. Szombat: Gretchen bohózat. — Bérletszünet. Vasárnap d. u.: Bálkirálynő operette. — Bérletszünet.

Vasárnap este: Gretchen bohózat. — Kis bérlet.

* **Az ördög.** Tegnap este ujjolag Molnár Ferencnek nagyszerű színművét, Az ördögöt adták. A címszerepben Zilahy Gyula ragadta el a közönséget pompás alakításával, művészi játékával. A többi szereplők az ismert jók voltak.

* **Zilahy Gyula művészi jubileuma.** Zilahy Gyula negyedszázados művészkedésének megünneplésére nagyban készülnek a színház tagjai, akikből Békés Gyula elnöklété mellett egy tizenkéttagú rendezőbizottság is alakult. E bizottság a napokban becsájítja ki az öt napra tervezett ünnepségek meghívóját. A jubiléus művész e hó 22-én „A király házasságában” Kopjait, 23-án „Ripacsos Pista dolmányában” Pistát, 24-én „A dolovai ná-

bob leányá”-ban Bilitzkyt, 25-én „A cifra nyomorúság”-ban Mádi Simit, 26-án „Az ördög” címszerepét játssza. Az előadások előtt nyílt színen fog lefolyni a Zilahy ünnep-lése. Ez ünneplést első este a társulat, második este Debrecen várososa és a színügyi bizottság, 24-én Nyiregyháza vázósának, 25-én Máramarosszigetnek tanácsa és színházi bizottsága rendezti. — Felvilágosításokat az ünnepek permanens rendezője, Békés titkár ad.

* **Koczián.** (60.000 korona egy hegedűért.) Hétfőn egyetlen hangversenyében, az 6 híres hegedűjén fog játszani, amelyen amint közjegyzőleg hitelesítve van, a new-yorki milliárdos, Clopton, annak idején 60.000 koronát fizetett. Ezt a lelkes műbarátot Koczián fenomenális művészete annyira meghatotta, hogy neki ezt a vagyont érték, gyönyörű hangszert ajándékozta. A hegedű Josephus Guarnierius del Gesù 1641-ből való mesterműve s egyike a legszababbnak, amely még az olasz hegedűkészítők fénykorából valók.

Arra a híradásra, hogy Koczián Debrecenben játszani fog, a közönség már tegnap sietett jegyet váltani és már sok jegy elkel. Ez előadás általános bérletszünetben lesz megtartva.

* **Gretchen** előkészületei már annyira haladtak, hogy a szellemes bohózat pénteki és szombati előadását mi sem akadályozza. A címszerep Hahnel játssza és a darab többi főszerepeit Ternyei, Bérczi, Tallián, Polgár, Báthory Mária, Csáder Irén, Árkossy és Békés játsszák.

* **Casanova** negyedszer kerül színre ez idényben és az érdeklődés a kedves zenéjű operette iránt ugyanaz, aminő az eddigi előadások iránt volt. A főszerepeket játsszák Zilahyné, Lónyai Piroška, Fehér Olga, Zsigmondy Anna, Horváth, Ternyei, Boda, Tallián.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai fényes új műsora.

1. Téli élet Schweizben. (Eredeti fől. sport.) — 2. Eljegyzésem. (Bohózat.) — 3. Könyörüljtek az állatokon. (Dráma.) — 4. A csavargók. (Bohózat.) — 5. Ma érkező újdonság. — 6. Az ifjuság. (Gyönyörűen színezett szenzációs újdonság.) — 7. Ma érkező újdonság. — 8. Tündérország a tenger alatt. 24-szer. — 9. Brykczinszky Franciszek, híres templombetörő arcképe. Műsorváltás fentartva. Előadások este 6, 7, 8 és 9 órákor. Helyárak mint rendszeren. Hétfőn és kedden kerül bemutatásra **A szárnyas kerék**. Óriási attrakció. A mozgófényképek slágere. Különösen vasutasok részére.

Az **Ifjuság**. Mi sem bizonyítja fényesebben az Uranus színház mindennapi fényes sikerét, mint az, hogy a közönség állandóan, nap-nap után nagy érdeklődéssel látogatja a már közkedveltségű Uranus színház folytonos újdonságaiból álló pompás előadásait. A sok szép, mulatságos kép mellett minden alkalommal van egy-két természet után készült felvétel, tanulságos nagy látványosság a műsoron. Így például a mai pompás előadások műsorán **Az ifjuság** címen újból egy gyönyörűen színezett szenzációs újdonság kerül bemutatásra. Nemkülönböztetés természet után készült sportkép a **Téli élet Schweizben** és a **Könyörüljtek az állatokon** című meghatározó és hatásos felvétel. Ezekon kívül számos pompás nevetettő kép szerepel a műsoron, melyek kellemes, ujszerű leleményességgel, csupa pajzansággal vannak telesztve. Ezekon kívül ma **24-edszer** kerül bemutatásra a nagysikert elért **Tündérország a tenger alatt** című gyönyörűen színezett nagy látványosság, mely még mindig nagy közönséget vonz és végül Brykczinszky Franciszek, híres templombetörő arcképe.

A **szárnyas kerék** című óriási mozgófénykép hétfőn este kerül bemutatásra, mely

alkalommal az előadások egy és fél órát fognak tartani a rendes helyárak mellett. Az előadások e napon 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

Rémes szerencsétlenség Debrecenben.

Egy joghallgató tragédiája.

Elgázolta a kisvonalat.

Halál a Péterfián.

— február 13.

(Saját tudósítónktól.) Rémes szerencsétlenség történt tegnap reggel 8 órákor Debrecenben, a Péterfia-utca elején. Egy fiatal uri embert, egy debreceni uricsalád fiát, aki a debreceni jogakadémia hallgatója volt, gázolta el a kisvonalat.

A szerencsétlen fiatalember épen előadásra sietett, amikor a Péterfia-utca 7. szám háza előtt a kisvonal Csokonai nevű mozdonya elütötte. A szerencsétlen joghallgató holttestét még 21 méternyire toltta maga előtt a mozdony és csak akkor, mikor a 11. számú ház elé ért, tudták megállásra bírni.

A rémes, egy fiatal életet kioltó baleset részleteiről tudósítunk a következőkben számol be:

Indulás hazulról.

Az Egymalom-utca 4. számú házában lakott Szabó Ákos 20 éves joghallgató, aki a debreceni jogakadémia második évfolyamának hallgatója volt. Szüleinél, testvérei körében lakott. Édes apja Szabó István, Debrecen szab. kir. város adópénztárnoka, édes anyja szül. Rab Aranka. A mélyen sujtott szülőknek két gyermekük, két fiuk volt. Az egyik a szerencsétlenül járt Ákos, a másik pedig, immár most egyedül maradt fivére, István.

Szabó Ákos joghallgatót mindenki szorgalmas, szerény fiúnak ismerte. Kötelességtudó, lelkiismeretes fiú volt mindig, akit mindenki, aki csak ismerte, rövid idő alatt megszerette. Tanárai becsülték szorgalmáért, mindenki tisztelte s társainak jó pajtása, kedves cimborája volt.

Szorgalmas, pontos fiú volt. Az előadásokat soha sem mulasztotta el. Minden reggel 7 órákor már talpon volt. Vig kedéllyel, jókedvűen vett bucsut hozzátartozóitól, édes anyját mindekor megcsókolta. Majd magához vette könyveit s elment az előadásra.

Igy történt ez tegnap reggel is. Felkelt, megreggelizett, elbucszott hozzátartozóitól, magához vette tankönyveit és elment.

Mint minden reggel, úgy tegnap is jókedvű volt. Beszélgetés közben élelődt, szerfelett vidám volt s nem is sejtette, hogy milyen borzasztó végzet leselkedik rá.

A szerencsétlenség.

Szabó Ákos gondtalanul, semmivel sem törődve indult el hazulról. Kijött a kapun s pár pillanat alatt a Péterfián volt. Egy darabon, csupán pár lépésnyire még azon az oldalon jött felfelé, amely mellett kisvonalat sinpárja is halad.

Amint a Péterfia 7. számú ház elé ért, át akart menni az utca másik felére, hogy ott folytassa útját a kollégium felé. De nem vette észre, hogy a kisvonal teljes menetsebességgel jön az Emlőkkert felől.

Azán Szabó Ákosnak bal szemé hibás is volt. Már régebb idő óta szenvedett szem-bajban s így talán nem is látta a közelgő kisvonalat.

Talán gondolataiba volt merülve, hogy a cseppet sem hallotta meg s egész nyugodtan akart átmenni a sinpáron. A mozdonyon levő mozdonyvezető pedig hevesen cseppet, a fűtő pedig megragadta a féket és azt hirtelen megrántotta.

Híába volt azonban minden. A következő pillanatban rémes sikoltás hangzott el s Szabó Ákos a kisvonat elűtötte.

Hogy, hogy nem, a mozdony előrsze oly erővel ment a szerencsétlen fiatalembernek, hogn egy pillanat alatt megölte. Valahogy a fejét ütötte meg a mozdony vasburka s az ülés következtében Szabó Ákos szörnyet halt.

A tanúk.

Még 21 méternyire vonszolta magával a kisvonat Szabó Ákos holttestét. S a vonat csak a 11-ik számú ház előtt állott meg végképen.

Ekkorra már a vonat utasai kiugráltak a kocsikból s az utcán járó-kelő közönség is összesereglett. Rémes izgatottsággal tárgyalták az esetet s találgatták, egymástól kérdegették, hogy vajjon ki a szerencsétlen fiatalember.

Voltak a jelenlétők között olyanok is, akik ismerték s pár pillanat múlva mindenki tudta, hogy Szabó Ákosnak hívják. — Az eset szemtanúi Fésüs Lajos hortobágyi koresmáros, Matyasovszky Andor, Ekli József, Antal Imréné és Nagy Margit voltak.

A mozdonyvezetőt Veress Istvánnak, a fűtőt Koczka Jánosnak hívták, látták még a vonatról az egész szerencsétlenség lefolyását Nagy Ferenc polgári biztos és Bőszörményi Vince kalauz is.

A helyszíni szemle.

Nyomban a szerencsétlenség után értesítették az esetről a rendőrséget és az ügyészséget is. Pár perc múlva már kocsik a helyszínre érkeztek Balkányi Ede dr. kerületi orvos, Petneházy Boldizsár s. vizsgáló bíró, Orosz László rendőrfogalmazó és Szócs Lajos rendőrbiztos.

A hatóságok emberei azonnal megejtek a helyszíni szemlét. Nevezetesen megállapították, hogy véletlen szerencsétlenség történt.

Kihallgatták az összes tanukat, a vonat személyzetét. Sokan ugyan azt vélték, hogy a fiatal ember ugrott a kisvonat elé, de ez egyáltalában nem felel meg a valóságnak.

Megállapították továbbá, hogy a mozdonyt nem lehetett megállítani s a szerencsétlenség elkerülhetetlen volt. Felelősség a baleset miatt senkit sem terhel.

A család gyásza.

Szabó Ákos haláláról azonnal értesítették családját s holttestét szülei lakására szállították.

A mélyen sujtott család az esetről a következő gyászjelentést adta ki:

Szabó István és neje Rab Aranka fiok István, valamint számos rokonság nevében is mély fájdalomtól lesújtva tudatják szeretett jó fioknak, a szeretett jó testvérnek és szeretett jó rokonnak, Szabó Ákos joghallgatónak, életének 20-ik évében, folyó hó 12-én váratlanul történt elhunytát. A megboldogult hült teteme folyó hó 14-én d. u. fél 3 órakor, Egymalom-utca 4. számú házuknál a ref. egyház szervertása szerint tartandó ima után a Kossuth-utcai temetőbe fog eltemettetni.

Hirek.

A „Debreceni” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Magyarország épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok alatti lépcső-folyosóján. Telefon 412.

Halál az utcán.

Egy kapus szerencsétlensége.

Szivszéhhűdés ölte meg.

— február 12.

(Saját tudósítónktól.) Egy józan, szorgalmas ember tragikus haláláról számolunk be az alábbiakban.

A Bika szálloda kiségitő kapusa volt már hosszú évek óta Tim Ferenc. A kis töpörödött emberkét mindenki Francinak hívta s ismerte is mindenki, a kinak valaha csak dolgozott a Bikában.

Tim Ferenc tegnap este 9 órakor indult el Csonka-utca 6. számú lakásáról, hogy szolgálatba menjen. Amint azonban a Csapó-utcán a zenede elé ért, hirtelen szívéhez kapott, összeesett és meghalt.

A posztoló rendőr azonnal jelentette az esetet a rendőrségnek ahonnan Balkányi Ede dr. rendőrorvos és Komlóssy Pál dr. rendőrfogalmazó mentek a helyszínre. Megállapították, hogy a 45 éves emberi szívszéhhűdés ölte meg s holttestét bevitték a kózkórház hullaházába.

— **A magyar delegációból.** Budapestről jelentik: A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma d. e. 10 órakor Barabás Béla elnöklésével folytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását. Elsőnek Issekutz Győző beszélt, aki polemizál Axmann és társainak tegnap az osztrák delegációban az ezrednyelvek tárgyában előterjesztett interpellációjával. Barabás Béla elnöknek magánkörben tett nyilatkozatával szemben kijelenti, hogy az osztrák delegációnak a tisztifizetésekre vonatkozó határozatát ő az albizottságnak és a kormánynak kiadatná. A tisztifizetések fölemelésére vonatkozólag szerrinte a delegációnak igenis van kezdeményezési joga. Ezt az álláspontját a 67-es törvénnyel bizonyítja.

— **Felekezeti nélküli község alakulása.** Tudva levő dolog, hogy városunk határában keletkező telepek egyre népesednek. Így az Emeric, Bihari, Nagy József, Nyilas, Halasi és Gerébi telep jelentékeny mennyiségű lelket számít most már lakói között. Az említett telepeken nagy elégedetlenség ütötte fel a fejét. Azt panaszolják a református egyház kebelébe tartozó hívek, hogy a legnagyobb áldozatok árán sem képesek halottaiknak a végülisztesítést megadni, mivel temetéseikhez nem kapnak éneklő diákokat és így egyházi adózásuknak semmi értelme sincs. Mozgalmat indítottak tehát, melynek célja az egyház kötelekéből kiválni és felekezeti nélküli községet létesíteni. Már vagy 15 család alá is írta a kötelező belépési nyilatkozatot.

— **A siketnéma intézet felépítése.** A siketnéma intézet igazgatósága tegnap ülést tartott, melyen a helybeli siketnéma intézet felépítéséről tanácskoztak. A siketnéma intézet felépítésére ugyanis vagy 300 ezer korona kell, mely összegnek egy része már rendelkezésre áll az intézetnek, hogy a hiányzó nagyobb részt is megszerezhesse az intézet az igazgatóság elhatározta, hogy nagy hangversenyt fog rendezni április hóban Isnye, a világhírű hegedűművész és Sándor Erzsébet, az Operaház tagjának vendégzereplésével. Ezenkívül nagyszabású gyűjtési akciót indít az intézet s felkérte a kerület összes megyés püspökeit, hogy az év egy napján engedjenek gyűjtést a templomokban. A püspökök a kérelmet teljesítették s a gyűjtés napjára Szalézi Szt. Ferenc napját tűzték ki. A tiszántúli egyházkerületet is felkérte az intézet s a kerület az ügyet az esperesek jóindulatába ajánlotta.

— **A szabad iskolában ma csütörtökön** este 6 órakor dr. Kovács Gábor jogtanár tartja meg a szociálizmusról szóló befejező előadását. Az előadás helye az ipartestület díszterme Simonffy-utca 1. c. II. emelet.

— **A Petőfi dalkör tizéves jubileumára, március 15-ére** nagyban folynak az előkészületek. Az ünnepi estély műsorának egyik kiemelkedő pontja Zsigmond Anna, színtársulatunk egyik kedvelt énekművésznőjének fellépése, ki az ünnepély és március 15-ének jelentőségét megfelelőleg, szép magyar dalokat, Petőfi Sándor dalait fogja szép, behizelgő hangján előadni. A program többi számait a dalkör előadandó

hazafias dalok, egy ifjú szavaló művész és a Magyar testvérek teljes zenekarának remek zenéje fogják betölteni. A műsort társasvacsora követi, mely alkalommal fogják felavatni a „Petőfi serleget”, melyet ezennel az egyleti elnök köteles lesz minden március 15-én a halhatatlan költő emlékezetére kiüríteni. Ugy értesülünk, hogy ezen ünnepélyen résztvesznek városunk és társadalmának vezető egyéniségei s amit legelőbb kell említeni — szép asszonyai és leányai is.

— **Az izr. hitközség tagjainak figyelmébe.** A debreceni izr. hitközség adó-kivető bizottsága ezennel értesíti a debreceni izr. hitközség adófizető tagjait, miszerint az 1908 évi adókiadás céljából az összes tagokat különböző osztályokba sorozta és az osztályozási listámat a mai naptól kezdve folyó évi február 23-ig a hitközségi irodában (József kir. herceg-utca 26.) közszemlére kitette, ahol az osztályozás elleni felszólalások folyó évi február 23-án délután négy óráig írásban beadhatók vagy az akkor tartandó bizottsági ülésen személyesen is előadhatók.

— **A tüdővésztes leány.** Budapestről jelentik: A reggeli lapok megírták, hogy Rózsás Ilona házi-leány a Király-fürdőben mellette lőtte magát és életveszélyesen megsérült. A rendőrség ma reggel kihallgatta a leányt, aki azt vallotta, hogy néhány nappal ezelőtt házi-orvosuk megvizsgálta és tüdővészteszt állapított meg nála. A leányt ez annyira elkéséltette, hogy egy Rákóczi-uti utcában 12 koronáért revolvert vásárolt, amellyel az öngyilkosságot elkövette. Rózsás Ilona a II. sebészeti klinikán haloklik.

— **Két lakásfosztogató.** Nagy port vert fel pár héttel ezelőtt az a betörés, melyet a Kigyó-utcán követtek el. Valaki a kora reggeli órákban feltörte és teljesen kifosztotta három heteslegény közös lakását. A rendőrség azonnal bevezette volt a nyomozást, melynek eredményeként tegnap elfogta Petrozsán László és Kovács László heteseket, akiket átadott az ügyészségnek.

— **Rémes vasuti szerencsétlenség.** Szatmárnémetiből táviratozzák: Az itteni pályaudvaron tegnap este a Máramarosszigetről jövő vonat tolatás közben elűtötte Beke István és Balogh Mihály postaszolgálat. Bekét a mentők súlyosan sebesülve a kórházba szállították, hol az éjjel meghalt. Balognak esodálatoskép semmi baja sem történt. A szerencsétlenség a postaszolgák vigyázatlanságából eredt.

— **A gyermekért.** Budapestről jelentik: Simon Márton gyári munkás felesége Erzsébetfalván öt éves kis leányát elküldte valamiért Nagy Bálintnéhoz, aki a Kossuth-tér 2. szám alatt lakik. Nagy Bálintné ott tartotta a gyermeket és nem akarta anyjának visszaadni. Amikor Simon Márton a munkából hazajött, átment Nagynéhoz és a gyermeket erőszakkal elhozta. Tegnap este azután Nagy Bálint elment Simonék lakására, Simonnal verekedni kezdett és Simont verekedés közben hasba szurta. A súlyosan sérült embert behozták a Szent István-kórházba, Nagy Bálintot a csendőrség letartóztatta.

— **Korcsmai verekedés.** A szomszédos Hajdusámsonban Klein Józsefné koresmájában vigan mulattak tegnap éjjel Sándor László és Csire Sándor sámsoni legények. Mulatozás közben összeveszttek s a verekedés hevében öltre mentek. Verekedés közben alaposan helybe hagyták egymást úgy, hogy mindkettőjüket az ügyészség vette gondozás alá.

— **Betörők a pályaudvaron.** Budapestről jelentik: A kőbányai felső pályaudvaron egy vasuti ór tetten ért három embert, akik egy leómozott vasuti kocsit kifosztani készültek. A betörők elmenekültek. A másik eset az esztergomi vasut ó-budai

állomásán történt, ahol a betörők nagyobb sikerrel működtek, sikerült egy teherkocsi egész posztórakományát több ezer korona értékben ellopni.

— **Ellopott tengeri.** B. Kiss Jánosné püspökladányi lakos padlásáról tegnap éjjel 2 zsák tengerit elloptak. A esendőrök a tolvajt Lévai Antal személyében kinyomozták és behozták az ügyészség fogházába.

— **Három tehénbőr története.** Megirtuk tegnapi számunkban, hogy három tehénbőr ellopásáért a rendőrség Horváth József suhancot letartóztatta. A sötétbarnos suhancot tegnap hallgatta ki a rendőrség s míg a bizonyítékokat be nem szerzi ellene, nem is bocsátja szabadon.

— **Elfogott tolvaj.** Megirtuk annak idején, hogy Csiba Sándorné 12 korona értékű ezüst óráját ellopták. A rendőrség tegnap kinyomozta a tolvajt Bindász Bertalan személyében elfogta és átadta az ügyészségnek.

— **Lakás kerestetik.** A Debreczeni Gazda-kör részére 5 vagy 6 szobás lakás kerestetik a Piac-utcán vagy közelében. Ajánlatok Polgári Bálint szervező biz. elnökhöz Naptea 6. szám alá intézendők.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

90,000 koronát: 49334.
20,000 koronát: 42189.
10,000 koronát: 11986 123631.
3000 koronát: 36550 110955.
2000 koronát: 83246 115957.
1000 koronát: 44007 114731.
500 koronát nyertek: 3013 3930 10070
12548 14850 14111 15998 20322 22320
22702 22734 27482 28956 33117 35531
44575 46717 48079 51147 53313 56024
64505 78057 84284 85872 89883 91063
97953 103830 111607 118113 122128 123210
124337 124622.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

A cselédleány cikke.

Zongorát vásároltak a béréből.

Felementette az esküdtszék.

— február 13.

(Fővárosi tudósítónktól.) Mező Zsuzsanna cselédleány, már a modern nők közé tartozik. Ha igazságtalanság éri, nem sir, hanem cselekszik. És cselekedett is. Megírta a Földmivelő című lapba, hogy mi a cseléd-sors?

Elmondotta, hogy Baticz Ferenc községi jegyző a bérfizetés helyett börtönt ígér a cselédnek. A nagyságos jegyzőné, mivel zongorát vásárolt, neki hónapokig kellett a bérére várakozni, emellett csunya bánásmódban és koplalásban volt része. Amikor az anyja eljött hozzá, kilökték a szegény asszonyt. Erre ő is ott hagyta a helyét. Ekkor a biztos kényszeríteni akarta, hogy bocsánatot kérjen ő nagyságától.

A cikkirő cselédleány végül kijelenti, hogy egy tudatlan leánnyal szemben ugrálni nem viruság. Ugy bizony biztos, jegyző és jegyzőné asszony!

A cikk miatt a jegyző sajtópört indított a leány ellen, akinek pörét ma tárgyalja az esküdtbíróóság. A leányt dr. Pethő Sándor orsz. képviselő védi.

A tárgyalás megkezdése előtt Zsitvay elnök általános derűtlenség közepette a következőket mondotta:

40 éve vagyok bíró és most van az első eset, hogy itt áll sajtóvétséggel terhelve egy cselédleány, mint ujságiró.

Ezután megkezdették a tárgyalást, amelyen a leány bizonyítani akarja összes állításait.

— Hát Zsuzsa, mondja, miért írta maga ezeket a rettenetes dolgokat — kérdezte Zsitvay meleg hangon?

— Mert mikor a béremet kértem, mindig azt mondta a jegyzőné, hogy „jól tudod, nincs pénzem, mert zongorát vettem“.

A vádlott után az anyját hallgatta ki

a bíróság. Az öreg Mezőné leányával teljesen megegyezően vallott.

Az esküdtszék késő este hozta meg verdiktjét, melynek értelmében a bíróság felementette Mező Zsuzsánát.

Uj erőt ad

a Scott-féle Emulsio akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kótes értékű szerekek kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérik figyelembe venni.

Gyengeség esetében

vagy vérszegénység, tüdőbaj, tulterhelt munkából származó betegségek folytán az elővigyázatos ember azonnal ahhoz a szerhez folyamodik, mely számtalan esetben, kivétel nélkül hatásosan és biztosan gyógyítja a gyengeséget. Ez a szer a **SCOTT-féle Emulsio**

egy eredeti üveg ára **2K 50.**

Kapható a gyógyszerárakban.

Megírta a saját nekrológját.

A notárius halála.

— február 13.

(Saját tudósítónktól.) Egész életében különös és igen érdekes ember volt Herpay Péter a közeli Ersemjén nyugalmazott öreg jegyzője, akit itteni rokonsága révén sokan ismernek Debreczenben is. Herpay talán utolsó hirmondója volt az országban a régi, tipikus fausi notáriusnak. Amilyen különös volt az öreg ur, nem is olyan csoda, hogy közeledni érezvén a halála óráját, maga írta meg a nekrológját. A jó embereinek fekete-szegélyű levelben előre bejelentette a halálát s reszkető betűkkel írta meg az élete történetét. Kedves, szelíd, öreges humor fénylik a bucsuzó irásokban, melyek közül ideiktatjuk az egyik rokonának a halála előtt való napon küldött levelet:

Itt hagylak benneteket örökre, anélkül, hogy emez ismeretlen helyre, hova sohasem készültem, valaha csak gondoltam volna is, magával ragadott el az undok fekete halál, itt hagyom ezt a szép világi életet, melyet oly nagyon szerettem, de nemcsak szerettem, hanem gyönyörködtem is benne, mert a legnagyobb örömeim helyzetemben is boldognak éreztem magamat — ha a mindenható éltető napsugarait láthattam, rokonaim, barátaim társaságában egy-egy kis időt eltölthettem, testvéreim, rokonaimat határozottan szerettem, kegyetlen fájt, ha valamelyikkel bármi ok miatt is szatibanom kellett s velük nem érintkezhettem. Sok hányattatásokon mentem keresztül, azt jól tudod, 1856 januárban lettem katonája a lelkemből mindig gyűlölt osztráknak, melyet 1860 dec. 26-án el is hagytam s a Nápoly kies vidékén összesereglett magyar légióban folytattam katonai szolgálatom, részt vettem az 1859-iki hadjáratban a melegnánó és sofferinói ütközetben, mint osztrák katona, a magyar légiótól visszatértem 1866. december havában, ezen idők alatt magyar hazám földjét meg sem közelítettem, sem levelezésben nem voltam senkivel soha, hazaérkezésem után kellemes érzés fogott el, midőn nagy meglepetésemre 12 évi távollétem után valamennyi testvéreimet életben találtam, még 1866-ban jegyző lettem Nagylétán, 1869-ben jegyző lettem Ersemjénben, 1870-ben megnősültem, 1898 október 1-én nyugdíjaztatva, most pedig a folyó 19... évi... hó... napján itt hagyván ezt a szép földi életet, melyre az 1835. évi január hó 30-án jöttem. Isten maradjon veletek édes Bélám, szeressétek az életet és hazátokat s legyetek benne boldo-

gak azt kívánom volt rokonotok Herpay Péter ny. jegyző.

A derék öreg urat az egész környék részvéte kísérte el utolsó útjára.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— február 12. —

A határidőüzlet.

A határidőüzlet olcsóbb amerikai jegyzésekre kezdetén gyenge volt, később csekély ingadozások után némileg megszilárdult és tartott irányzattal zárult. A forgalom mérsékelte maradt.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeti	Változás
Buza áprilisra 1908	1204	1202—1210
Buza októberre	1042	1048—1046
Rozs áprilisra	1065	1060—1070
Rozs októberre	898	901—898
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	798	801—799
Tengeri májusra	686	689—688

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde ösztönzés híján, csekély forgalom mellett nyugodt irányzattal folyt le és az árfolyamok alig változtak. A meddő prolongáció gyors, sima és némileg olcsóbb elintézését nyert.

Távirat és telefon.

A delegáció ülése.

Bécs, február 12. A delegáció mai ülésén Nagy Emil, Bogdanovics Milán, Molnár János, Buzáth Barna felszólalásai után a hadügyi költségvetést általánosságban elfogadta.

Elhalt főrend.

Budapest, február 12. Karácsonyi Kornél főrend ma itten negyvenöt éves korában elhalt.

A horvát bán Budapesten.

Budapest, február 12. Rauch Pál báró, horvát bán ma Budapestre érkezett s itt Josipovics horvát miniszterrel és Darányi Ignác földmívelésügyi miniszterrel tanácskozott.

Nagy gyárrobbanás.

Ottava, február 12. Vaudreuilben (Montreal közelében) a Standard Explosives Co. gyártelepén heves nitroglicerinrobbanás keletkezett, amelynek következtében a gyárépület és a laboratóriumok a levegőbe röpültek. Kilenc személy meghalt, számosan megsebesültek.

Az elrabolt posta.

Tetuan, február 11. Az angol, francia, spanyol és német postát a Tetuan és Tanger közötti úton feltartóztatták és az egész arab levelezést elrabolták.

Krastel meghalt.

Bécs, február 12. Krastel Frigyes, a Burgszínház tagja, ma reggel hosszas szenvedés után meghalt.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2. szám, Hungári épület, földszinta 2 ajtó.

Budai KIRÁLY keserűvíz

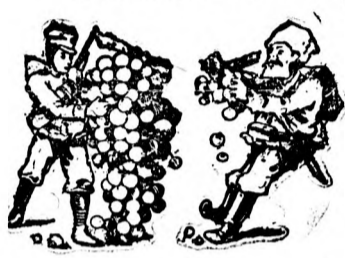
elsőrangú hashajtó
kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az
Erzsébet-sósfürdő forrása
Budapest—Kelenföld. Telefon 40-84.

Női bajok, aranyér, köszvény,

alhasi bántalmak, ált. vérbőség, májbajok, és tulságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az

Erzsébet-só,
mely 1 kg. dobozokban kapható drogériákban, gyógyszerárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az
Erzsébet-sósfürdő Igazgatósága
Budapest—Kelenföld. Telefon 40-84.

Szőlőoltványokat

szállít fajtisztaságért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos CASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyóságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Öbbszáz millió korona

20, 30, 40, 50, 65 évi törlesztésre olcsó kamat mellett kiadatik. Földbirtokra, házra és kezességre. Kölesönök már 500 koronától kezdve folyósíthatók. — Nagy kamatu kölesönök olcsó kamatu kölesönre konvertálhatnak. Bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Hartstein-Bank
Telefon 392. Debreczen, Telefon 392.
Piac-utca 83. szám.

Porosz köszén!

Salgótarjáni köszén! Kétszermosott kovácsköszén! Állandó raktár házhoz szállítva megrendelhető

Klár Andor

irodájában. Kőszénnagykereskedés!
Miklós-utca 23.
Telefon 445.
Megrendelések waggonszámra pontosan teljesíttetnek.

1273-1908. sz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város által építendő tanyai iskolák építési munkáinak biztosítására zárt ajánlati versenyárgyalás hirdettetik.

Nyolc tanyai iskola építési munkái biztosítatnak és pedig 1. az „Ebesen“, 2. a „Szepesen“, 3. a „Hegyesen“, 4. a „Kösülyszegen“ 5. az „Öndődön“ 6. az „Elepen“, 7. a „Bánkon“ és 8. a „Fancsikán“. A tanyák helye a városi mérnöki hivatalnál kitett térképen megtekinthető.

A helyszínrajz, tervek, munkamennyiség és méretkimutatás, vállalati feltételek, a városi mérnöki hivatalban (Simonffy-u. 2-b. II. em.) a hivatalos órák alatt (d. e. 8-1-ig) megtekinthetők s ugyanott a kívánt felvilágosítások megadatnak.

Ajánlatok iskolánként külön egy iskola összes munkára fogadtatnak el s munkanemenkénti ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ajánlat bármelyik iskolára külön és önállóan is, de az összes iskolákra együtt is tehető.

Ajánlatot tehet minden kellő képesítéssel bíró debreceni iparos.

Ajánlattevő köteles az ajánlati összeg 5%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban bantpénzül f. évi március hó 6-án d. e. 10 óráig, a házipénztárnál letenni s a letéti jegyet ajánlatához csatolni.

Ajánlat csak a város által kiadott szabványos ajánlati lapon és munkamennyiség és méretkimutatási úrlapon egységárakkal tehető. Az egységárak tisztán, olvashatóan, számmal és betűvel kiirandók.

Ajánlati lap, munkamennyiség és méretkimutatási úrlap a városi mérnöki hivatalban (Simonffy-u. 2-b. II. em.) a hivatalos órák alatt megszereshetők.

Ajánlattevő köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a terveket, költségvetést, vállalati általános és részletes feltételeket, helyi viszonyokat telj. sen ismeri s magára nézve kötelezőnek elfogadja.

A kellően felszerelt és lepecsételt írásbeli zárt ajánlatok a borítékon „Ajánlat tanyai iskola építésére“ felirattal látandók el és f. 1908. évi március hó 6-án déli 12 óráig a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be s március hó 7-én d. e. 10 órakor a városház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott, ezen hirdetménynek és feltételeknek meg nem felelő, kellően fel nem szerelt, távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlattevő ajánlatával mindaddig mig ezen ügyben jogerős határozat nem hozatik, kötelezettségben marad.

A városi Tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatokat más uton biztosíthassa.

Debreczen, 1908 február 8.

Városi Tanács.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony szénssavat

világhírű buziasfürdői szénssavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénssavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziasfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosítás-sal készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénssavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn. Sürgöncim: Muschong, Buziasfürdő. Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyi képviselők kerestetnek.

HIRDESSÜNK DEBRECZEN

szociálpolitikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Egész ház

egy lakással május hó 1-re bérbe kerestetik. Cim a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás és udvar a Tóczós-kertben a Wohl Miksa-féle földjével együtt kiadó 1908 május 1-re. Értekezhetni dr. Tervey Tamás ügyvéd tulajdonosnál Piac-u. 73. (1355)

Jó forgalmu üzlet T.-Lökön a fő-utcán 20 éve fennálló divatáru, fűszer- és vegyes üzletet, trafik és italmérési engedéllyel egy üzlet mint lakási berendezésekkel, kedvező feltételekkel családi körülmények végett azonnal átadom. Bővebb felvilágosítást nyerhet a tulajdonosnál Friedmann Márton T.-Lök. 1290.

Villamos

felszerelési cikkeket, műszereket gyárt és árusít legelőször Debrecenben a debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

FÜLDVÁRI L. Kossuth-utca 1. Telefon 168. sz.

3 szobás lakást keresek azonnali beköltözésre. Cim Fenyő, Zugó-utca 6. szám.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafik, mézszárával biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottlieb-nél Debrecen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egymalom-u. 4. sz. (1364)

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdei köruton. Cim a kiadóban. 1364

Házmester felvétetik Péterfia-u. 6. sz. alatt. Értekezni lehet Piac-utca 7. sz. az ügyvédi irodában. (1359)

Két szobabutor konyha berendezéssel elutazás miatt eladó. Ugyanott a lakás is azonnal átvehető. Péterfia-u. 15.

Május 1-re 3-4 szobás, fürdőszobás modern lakást keres gyermektelen házaspár. Sürgős értesítés! Cim a kiadóban. 1263

Butor garnitúra, íróasztal, pipatartó, tükrök, képek, matracok eladók Arany János-utca 2. II. emelet, ajtó 7. 1337

Pénztárnoknőnek csinos, fiatal leány felvétetik február 6-ra. Mauthner Alfréd gyógyszerárban. Piac-utca és Szent Anna-utca sarkán.

Utcai

lapelárusítók

felvétetnek a kiadóhivatalban: Debrecen, Arany János-utca 2. sz.

A Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet. DEBRECEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás, betáblázás, életbiztosítási kötvény vagy értékpapír fedezet mellett.

Debrecen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

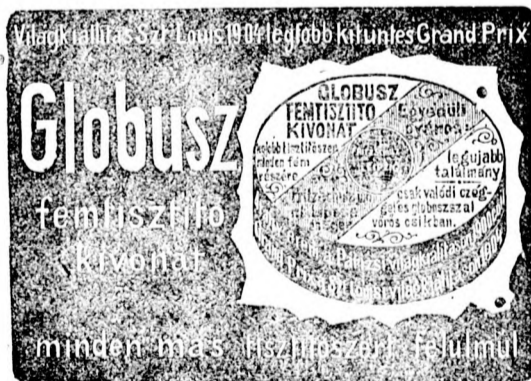

Villamos világítás és erőátvitel.

Fényes világítás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. c. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világítási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék Pörköltkáv

1. számú kilója K. 5—, 2. sz. kl. K. 4.60, 3. számú K. 4—, 4. számú K. 3.20, 5. számú K. 2.80. Pörkölésre csakis a legkiválóbb és tiszta ízű kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 kg. vételénél bérmentve.

Szimon István

főüzlet: BUDAPEST, Váci-körút 12. Fiók üzletek: Váci-körút 60., Teréz-körút 23.

Donogán és Somossy

Debrecen, kistemplombazár.

Báli idényre

csipke ruhák, batist ruhák, legdivatosabb seiyem kelmék. Francia himzett batistok.

Óriási választék!

1267

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetősege

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágítótestek, csillárok és szerelvények dug választéka.

Telefon szám: 568 1068

Aki

olcsón vásárolni, akar

keresse fel most az

Ott Károly

iroda irodáját KOSSUTH-UTCA, a város ház alatt. — Csipkék, szalagok, női pipere és bélésárúk, ruhadiszek, kézimunka-kellékek, férfiingek és nyakkendők, virágok, divatpárnák, alszoknyák, harisnyák és szabókellékek rendkívül olcsó leosztott árak mellett.

Ott Károly u.

László Zsigmond

állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojszaktásokat, heréléseket. tu-

berkulinozasi eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operációkat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.